

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Nina Papež
Gimnazija in srednja šola Kočevje

vprašalniki ankete
refleksije *DIDAKTIČNI PRISTOPI* povzetek
motiviranost za branje
besedilo *besedišče* **GRADNIK** referat
razumevanje prebranega
odziv na besedilo in tvorba besedila
DIDAKTIČNI PRISTOPI
kritično branje
esej *DIDAKTIČNI PRISTOPI* poročilo
seminarska naloga

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- z implementacijo gradnika **motiviranost za branje** pri vseh predmetih od 1. do 4. letnika srednje šole
- premišljeno, načrtno in sistematično
- različne dejavnosti, ki:
 - spodbujajo pozitiven odnos do branja
 - dvigujejo motivacijo za branje
 - od dijakov zahteva aktiven pristop
- raznolikost besedil glede na interes, zahtevnost, dolžino, starost, tematiko, aktualnost
- stalne dejavnosti v vseh letnikih
- namen: višja raven bralne pismenosti
- skupaj s kompetencami 21. st.
- medpredmetno sodelovanje in vključevanje šolske knjižnice

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Dejavnosti v 1. letniku: uvodno predavanje

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

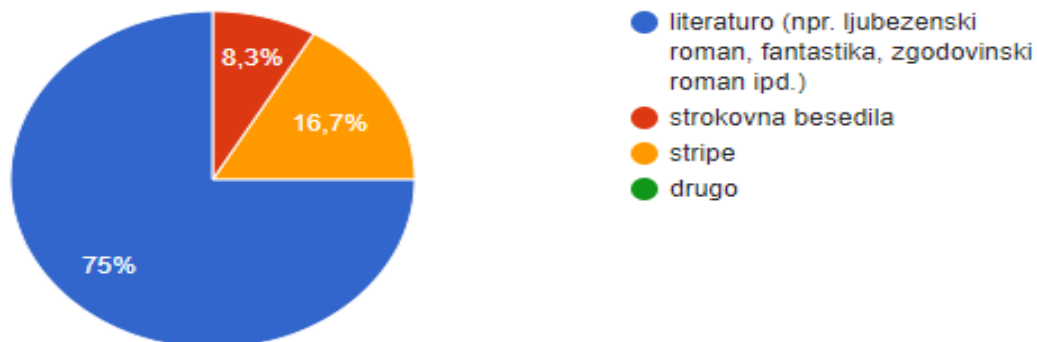
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Dejavnosti v 1. letniku: ankete, vprašalniki

Kadar berem po lastnem izboru, najraje izberem naslednje:

12 odgovorov

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

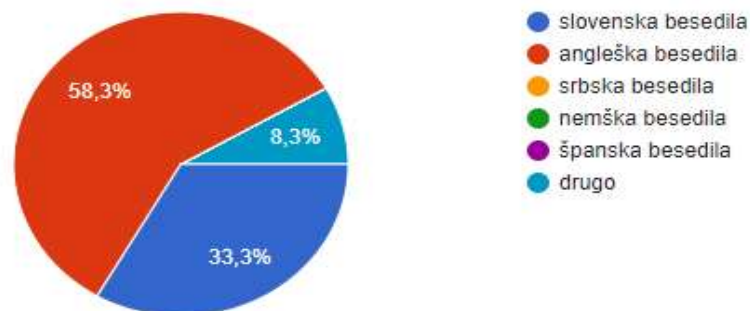
KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Pomemben dejavnik je tudi jezik besedil:

Kadar berete po lastnem izboru (vprašanje se navezuje na vaš predhoden odgovor), večkrat izberete:

12 odgovorov

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

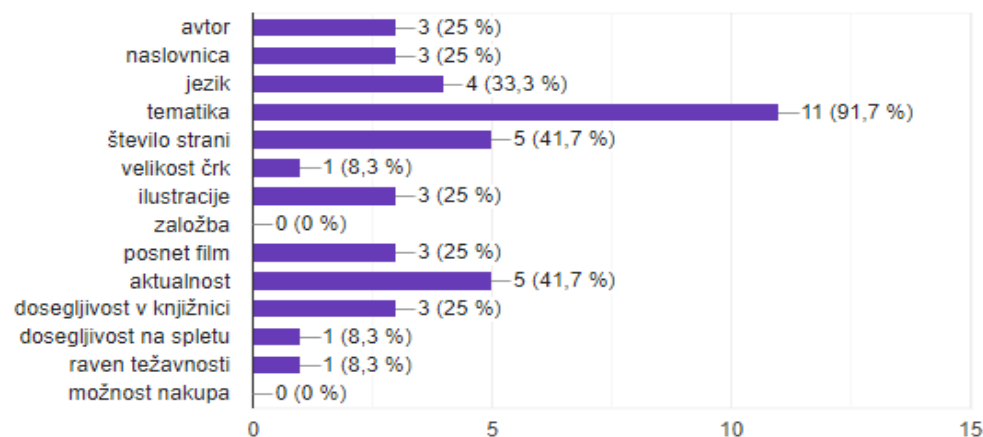
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Čemu dajejo dijaki še pozornost:

Na kaj vse ste pozorni, kadar izbirate prostoizbirno besedilo? Izberite tri možnosti, ki so zate najbolj ustrezne.

12 odgovorov

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti v 1. letniku: ustvarjalni pouk, pogovorne urice
Bralna hiša in ulica lepih misli o branju

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti v 1. letniku: ustvarjalni pouk, pogovorne urice
Bralna hiša in sončni žarki z lepimi mislimi o branju

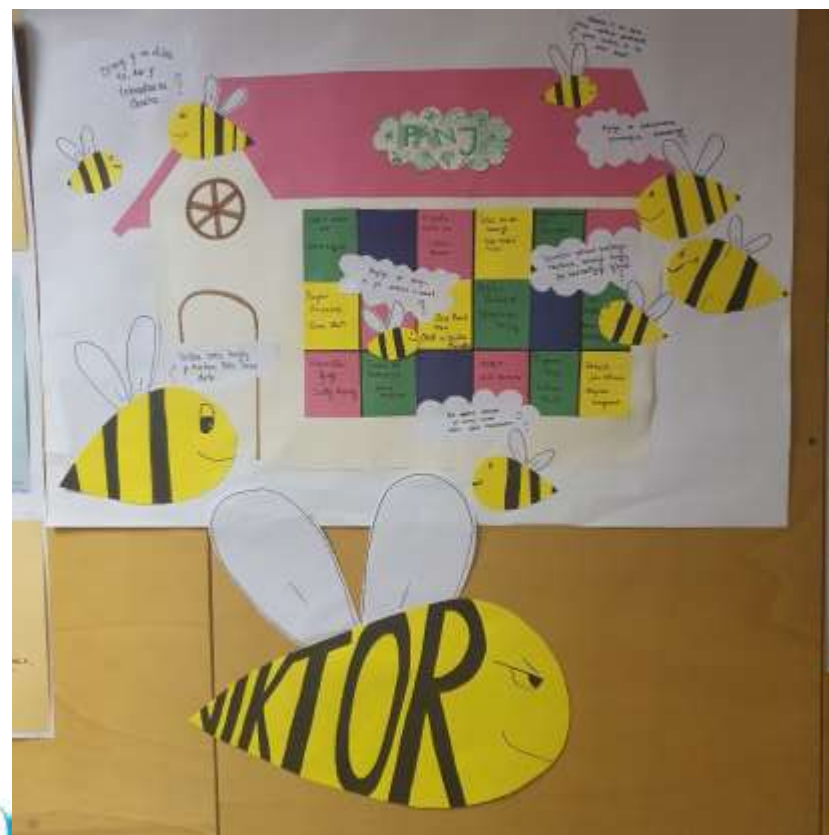

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti v 1. letniku: ustvarjalni pouk, pogovorne urice

Primer:

Bralni čebelnjak in
misli o branju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti v 1. letniku: ustvarjalni pouk, pogovorne urice

Primer:
Bralni grad in
grajski
park z mislimi o
branju

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti: ustvarjalni pouk, pogovorne urice

Primer:
Bralna raketa in
zvezde z mislimi o
branju

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Dejavnosti v 1. letniku: pogovorne ure o branju ob zapisih asociacij v Mentimetru ...

Zvezd
Republike
Slovenije
za intefy

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI FOND

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Dejavnosti v vseh letnikih: pisanje refleksij o branju v aplikacijah, na list

Kot otrok sem zelo veliko brala, nato pa so se mi knjige uprle. Sedaj skoraj nič več ne berem, bi pa rada enkrat mogoče spet začela.

Daša

Sem bralec, ki občasno bere. Ker se lahko naučim nekaj novega in si lahko razširim besedišče in domišljijo. Če mi je tematika všeč se hitro vživim v zgodbo. Dobim znanje in besedišče.

Lea

Sem bralec, ki dostikrat vzame knjigo v roko in jo tudi zelo hitro prebere. Branje mi je pomembno, saj mi v stresnih situacijah tudi pomaga, da se lahko vživim v knjigo in pozabim na realni svet in stvari okoli sebe.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

-
- OBJEM**
 Bralna pismenost in razvoj slovenščine
 Ozaveščanje Branje Jezik Evselvacija Modeli
- Ministrstvo za izobraževanje, mladino in šport Republike Slovenije in Evropskega sklada za človeški kapital

"Branje je znižana vozovnica do kamorkoli."

Mary Schmitt

izboljša besedišče, povečamo empatijo, se sproščamo, spodbuja širjenje domišljije

**pisna spretnost
izboljša fokus, koncentracijo ter spomin
zmanjšuje stres
spodbuja domišljijo
preprečuje Alzheimerjevo bolezen
pripomore k boljšemu spanju
bralci knjig spreminjajo svet na bolje**
- ema lea in vita

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI FOND

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti v vseh letnikih: izbira lokacije izven razreda

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Bralne dejavnosti v knjižnici

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Dejavnosti v vseh letnikih – snemanje promocijskih filmov o branju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Dejavnosti za popestritev: k pouku povabimo ravnatelja

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

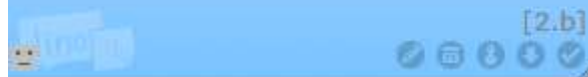
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Dejavnosti za popestritev: bralne zaobljube ob novem letu

-BRAL BOM VSAJ ENKRAT NA DAN
-VSAJ 10 STRANI
-PREBRAL BOM VSAJ ENO KNJIGO NA MESEC
-NAMESTO DA BOM ŠEL NA TELEFON, BOM PRED SPANJEM BRAL
- S TEM BOM POSKUSIL RAZŠIRITI BESEDNI ZAKLAD

Za praznike bom brala več in bom prebrala vsaj eno knjigo na teden.

Vsak teden bom prebrala vsaj eno knjigo.

Prebrala bom več knjig kot v letu 2020.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

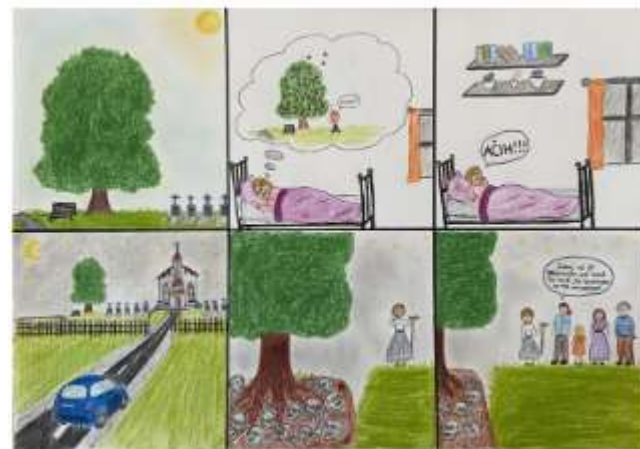
KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Vizualizacija je zelo učinkovit primer motiviranosti za branje v višjih letnikih
- Na primer: ob kulturnem prazniku

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

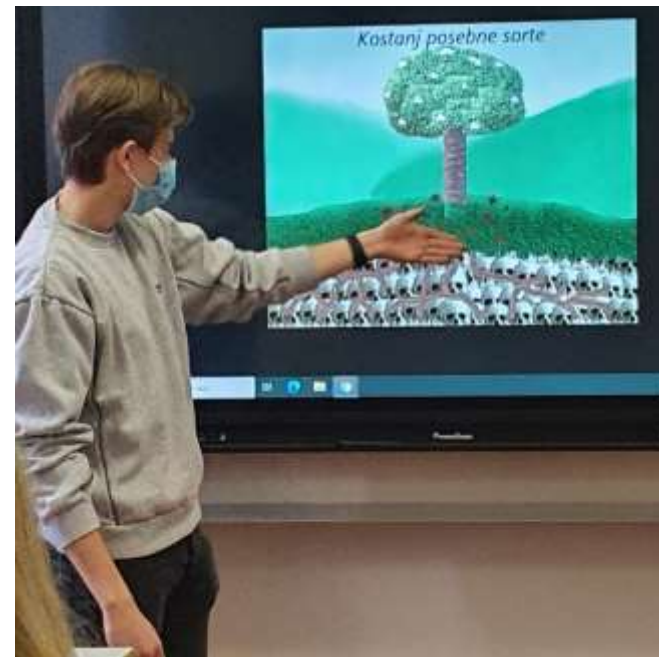
- Vizualizacija je zelo učinkovit primer motiviranosti za branje v višjih letnikih
- Na primer: ob Cankarjevem rojstvu

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

- Vizualizacija je zelo učinkovit primer motiviranosti za branje v višjih letnikih
- Na primer: ob Cankarjevem rojstvu

VIZUALIZACIJA - UMETNIŠKOST

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Fotografiranje – selfi s knjigo, ki jo trenutno berem

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Učitelj mora poleg zabavnih in sprostitvenih dejavnosti izbirati tudi **bolj zahtevne dejavnosti**, npr.:

- povzetki literarnih in strokovnih besedil
- pisanje krajših besedil v tujem jeziku
- referat in njegova govorna predstavitev ob PPT prezentaciji
- seminarskih nalog
- poročila laboratorijskih vaj (FIZ, KEM, BIO)
- poročila terenskih vaj (GEO, ZGO)
- esej (SLO, FIL, SOC, tuji jeziki)

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Učitelj ob bolj zahtevnih dejavnostih načrtno uvaja v pouk ostale **gradnike bralne pismenosti**:

- besedišče (tuji jeziki, strokovna terminologija)
- razumevanje besedil (bistveni podatki, bralne strategije)
- odziv na besedilo in tvorjenje besedil (tvorjenje novih pisnih in ustnih besedil ter razvijanje veščin)
- kritično branje

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

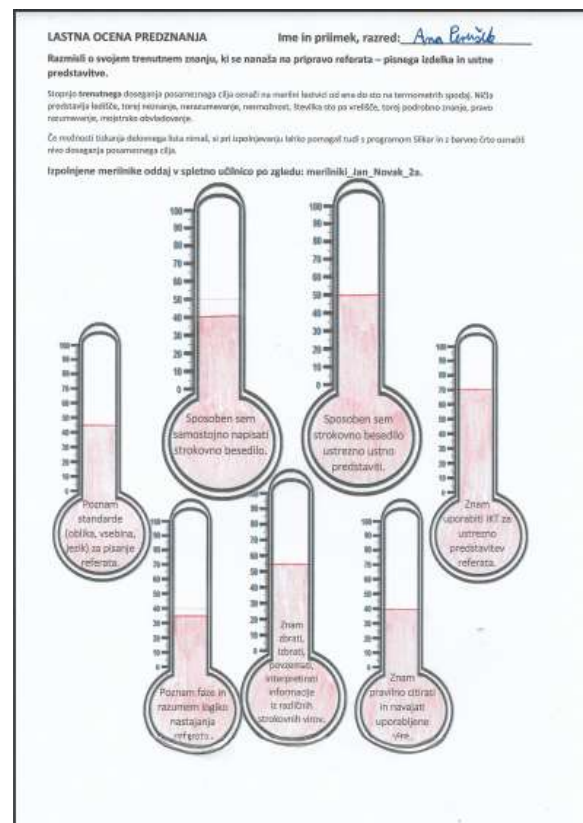
- Primer dobre prakse: referat v 2. letniku in njegova govorna predstavitev
- **1. projektni dan:**

UVOD V PROJEKT (2 uri)

- osmišljanje pisanja strokovnih besedil
- merilniki predznanja
- kriteriji uspešnosti
- delavnica o pomenu avtorskih pravic
- razdelitev naslovov in mentorjev
- delovni zvezek

MEDPREDMETNI POUK: SLO+ KIZ (4 ure)

(referat kot besedilna vrsta, faze nastajanja besedila, zgradba referata, navajanje virov in literature)

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Gradivo za procesni pouk – interni delovni zvezek

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

2. projektni dan: (5 ur)

1. del:

Povzemanje strokovnega besedila in pisanje osnutka referata pod vodstvom mentoric (GEO, ZGO, SOC) + seznanitev s kriteriji

2. del:

Konzultacije z mentoricami (po razporedu glede na izbrani predmet) in knjižničarko (po potrebi).

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Kriteriji uspešnosti – v dijaškem žargonu

Učitelj dijakom predstavi že izoblikovane in natančne kriterije.

Če se bom potrudil	Bom temo razvil čim bolj zanimivo, bom upošteval nasvete mentorja, dobro preučil temo...	Bo bil rezultat dobra ocena
Bo knjižničarka zadovoljna		če bom delo opravljala sproti
Bom ustrezno predstavila temo	Bom zanimivo napisala in upoštevala vsa pravila	Bom imel imel dovolj virov in literature
	Bo knjižničarka zadovoljna z viri	

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

VSEBINA REFERATA (6 točk) – ocenjuje mentorica				
	2 točki	1 točka	0,5 točke	0 točk
UVOD	/	Jasno opredeljena tema in cilj; obseg je ustrezen (5-10% besedila).	Pomanjkljivo opredeljena tema in cilj; neustrezen obseg.	Uvoda ni, tema ni opredeljena.
JEDRO	Besedilo je vsebinsko pravilno, tekoče napisano, z veliko lastnega razmisleka; vključuje strokovne termine in ustrezne (aktualne) podatke.	Besedilo je manj tekoče napisano, pojavljajo se vsebinske napake, lastnega razmisleka je malo; strokovnih terminov je malo ali jih ni, podatki so pretežno neustrezni (neaktualni).	/	Besedilo ne ustreza napovedi v uvodu (večina vsebin je izpuščenih), besedilo ni tekoče napisano, veliko vsebinskih napak, brez lastnega razmisleka; strokovnih terminov ni, podatki so neaktualni.
ZAKLJUČEK	/	Glavne ugotovitve so utvarjalno povezane, vključujejo dijakov pogled na temo; obseg je ustrezen (okoli 10 % besedila).	Glavne ugotovitve so povprečno povezane, brez dijakovega pogleda na temo; neustrezen obseg.	Zaključka ni ali pa so ugotovitve le splošne pastee.
UPORABA VIROV IN LITERATURE	/	Dijak je uporabil vsaj priporočeno literaturo, uporabil je tudi več lastnih ustreznih virov /literature.	Dijak je uporabil samo priporočeno literaturo.	Dijak je uporabil samo 1 vir ali samo lastne internetne vire.
CITIRANJE IN POVZEMANJE VIROV IN LITERATURE	/	Za vsak del teksta je natančno razvidno, kateri del je citiran, kateri povzet in kateri plod dijakovega lastnega razmisleka.	Ni natančno razvidno, kateri del je citiran, kateri povzet in kateri plod dijakovega lastnega razmisleka (redke navedbe).	Ni navedb.

OBLIKOVANJE REFERATA IN OBSEG (3 točke) – ocenjuje knjižničarka			
	1 točka	0,5 točke	0 točk
NASLOVNICA	/	Ima vse elemente (ime in sedež šole, vrsta naloge, naslov, avtor, mentor, kraj, šolsko leto).	Nima vseh elementov.
TEHNIČNA USTREZNOST	/	Referat ustreza tehničnim navodilom (velikost in oblika pisave, razmik med vrsticami in med poglavji, barva pisave).	Referat ne ustreza tehničnim navodilom.
NOTRANJA ZGRADBA REFERATA	/	Referat je členjen na: uvod, jedro in zaključek.	Referat nima ustrezne notranje razdelanosti ali je pomanjkljiva.
VIRI IN LITERATURA	Navedeni so vsi zahtevani elementi (abecedni seznam, avtor, naslov, leto izdaje, naslov, dostopnost pri spletnih virih itd.).	Elementi so le delno navedeni.	Elementi niso upoštevani; viri in literatura so pomanjkljivo navedeni ali jih sploh ni.
OBSEG (število znakov brez presledicov, naslovnice in navedbe virov/literature)	/	Obseg je primeren (od 5.000 do 8.000 znakov +/- 1000).	Premajhen/prevelik obseg (manj kot 4.000 / več kot 9.000 znakov).

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

GOVORNI NASTOP PRI IZBRANEM PREDMETU (8 točk) – ocenjuje mentorica				
	6-5 točk	4-3 točk	2-1 točk	0 točk
POZNAVANJE VSEBINE	dijak vsebino odlično /skoraj odlično obvlada: predstavitev je izvirna, nadpovprečna, dijak pristoje govori; odgovori na vsa /skoraj vsa vprašanja občinstva so jasni, prepričljivi, podkrepjeni z vsami /skoraj vsemi ustreznimi podatki.	dijak vsebino povprečno obvlada: predstavitev v izvirnosti ne izstopa, dijak deloma /večinoma govori knažen na pamet, zato lahko zaide v nepomembnosti, občasno / pogosto se si pomaga z besedilom na e-prosojnicah ali listku; odgovori na vprašanja občinstva so manj jasni/ delno jih niti ni.	dijak vsebino slabo /zelo slabo obvlada: predstavitev je zmedena, dijak si veliko /skoraj v celoti pomaga z besedilom na e-prosojnicah ali listkih (bore); na vprašanja občinstva večinoma sploh ne zna odgovoriti ali pa odgovori zelo zmedeno.	dijak vsebine ne obvlada: bere z lista ali prosojnic; na nobeno vprašanje občinstva ne zna odgovoriti ali odgovarja napačno.
UIPORABA IN POZNAVANJE STROKOVNE TERMINOLOGIE	/	/	ZA 2 TOČKI: Dijak strokovno terminologijo ustrezno (smiselno) in pravilno uporablja, izgovarja je pravilno; termine zna jasno razločiti občinstvu. ZA 1 TOČKO: Dijak uporablja malo terminov ali jih napačno izgovarja; občinstvu jih ne zna prepričljivo razložiti.	Dijak strokovne terminologije ne uporablja ali pa je uporaba povsem napačna; občinstvu terminov ne zna razložiti.

POWERPOINT PREDSTAVITEV (7 točk) – ocenjuje mentorica				
	2 točki	1 točka	0,5 točke	0 točk
ŠTEVILO PROSOJNIC	/	Popolnoma prilagojeno dolžini nastopa (ustrezno število vnaprej določi mentor glede na temo, naslovna in zadnja prosojnica z navedbo virov se ne upošteva).	Nepripravljeno dolžina nastopa.	PPT predstavitev ni.
SLIKOVNO GRADIVO, (zemljevidi, grafi, fotografije) *glej opombo spodaj	Je aktualno ter strokovno utemeljeno, pregledno razporejeno na prosojnici; vse slike imajo pravilne podnapise.	Je manj aktualno, strokovno utemeljeno ali razporejeno, podnapisi ponekod manjkajo ali niso pravilni.	Je neaktualno, strokovno neutemeljeno, nepregledno razporejeno; podnapisi ni oz. so napačni; slikovnega gradiva ni.	
STROKOVNOST BESEDILA	Brez strokovnih, slovničnih in pravopisnih napak.	Malo strokovnih, slovničnih ali pravopisnih napak.		Veliko strokovnih, slovničnih ali pravopisnih napak.
KOLIČINA BESEDILA IN USTREZNOST PISAVE	/	Ustrezna količina besedila in pisava na vseh prosojnicah.	Deloma prevelika količina, pisava še ustreza.	Besedila ni / ga je preveč ali neustrezna pisava.
VIRI SLIK IN PODATKOV	/	Viri vseh slik in podatkov so ustrezno navedeni.	Nekatere navedbe manjkajo ali niso povsem ustrezne.	Viri niso navedeni/ so neustrezno navedeni.

*Opomba: Če glede na vsebino referata slikovno gradivo ni smiselno, se ta del pri točkovanju ne upošteva, kriteriji za določitev končne ocene pa se ustrezno prevrednoti.

DODATNI ELEMENT: PRIZADEVNOST DIJAKA (1 točka)

ZA 1 TOČKO: Dijak je prišel na obe konsultaciji pripravljen, mentorjeva navodila, nasvete, pripombe si je zapisoval in jih v celoti upošteval; delovni zvezek je poslal največ enkrat, vedno ga je izpolnjeval.	ZA 0,5 TOČKE: Na konsultacijah je bil dijak delno pripravljen, navodila, nasvete, pripombe mentorja je površno zapisoval in delno upošteval; delovni zvezek je večkrat poslal in ga le delno izpolnjeval.	ZA 0 TOČKO: Na konsultaciji je prišel dijak nepripravljen ali ni prišel, nasvetov, navodil, pripomb mentorja ni zapisoval in ni upošteval; delovnega zvezka ni imel/ ga ni izpolnjeval.
--	--	--

Točkovanik: skupaj 25 točk

25 – 22,5	5	22,0 – 19	4	18,5 – 15	3	14,5 – 11,5	2	11 – 0	1
-----------	---	-----------	---	-----------	---	-------------	---	--------	---

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

3. projektni dan: (5 ur)

- zakonitosti dobrega govornega nastopanja
- seznanitev s kriteriji za govorni nastop
- konzultacija z mentorico: seznanitev

s številom doseženih točk pri pisnem delu in
povratna informacija

- priprava PPT-predstavitve pri izbranem predmetu (GEO/ ZGO/ SOC).

OPISNI KRITERIJI ZA OCENJEVANJE GOVORNEGA NASTOPA PRI SLOVENŠČINI

VSEBINA – 8 točk

Element/točke	3 točke	2 točki	1 točka	0 točk
VSEBINA/TEMA /NASLOV	Prepričljivo poznavanje	Manj prepričljivo poznavanje	Skromno, stereotipno poznavanje	Nepoznavanje, navajanje nepreverjenih podatkov
BESEDIŠČE, ZGRADBA POVEDI	/	Ustrezni strokovni izraz, prepričljivo poznavanje strokovnih izrazov, zapletene ali srednje zapletene zgradbe povedi	Preprosto, vsakdanje besedišče brez pričakovanih strokovnih izrazov, preproste zgradbe povedi	Neustrezno besedišče, brez strokovnih izrazov, prevladujejo enostavne povedi s podobno zgradbo
ZGRADBA/ČLENI TEV BESEDILA	Ustrezne 3-dielne zgradbe	Pomembljiv uvod/zaključek; delno ustrezno jedro	Neprepričljiv uvod ali zaključek/neprepričljivo jedro	Neustrezna zgradba

IZVEDBA – 12 točk

Element/točke	3 točke	2 točki	1 točka	0 točk
IZVIRNOST	Izvirni celoten nastop	Izvirni del nastopa	Pričakovani nastop	Neizvirni, neustrezeni nastop
GOVOR	Primeren: hitrost, poudarki, intonacija, glasnost	Vedno primeren: hitrost, poudarki, intonacija, glasnost	Prehitro/prepocasnno, nerazločno govorjenje	Neupoštevanje besedilnih sprememb/obveznosti govorjenja
JEZIKOVNA USTREZNOST	Knjžni zborni jezik	Knjžni zborni jezik z občasnimi pogovornimi izrazi	Prevladujoč knjžni pogovorni jezik, malika	Neknjžni jezik, veliko malika
STIK S POSLUŠALCI	/	/	Ustrezni	Neustrezeni/nezgodni stiki
GOVORICA TELES	/	/	Primerne	Neprimerne
DOLŽINA NASTOPA	/	/	Primerne	Neprimerne

TOČKOVNIK: 0-9 = 1, 10-12 = 2, 13-15 = 3, 16-18 = 4, 18-20 = 5

Dijak, ki prebere referat ali govornega nastopa ne opravi, dobi nezadostno oceno. Te ocene ne more popravljati.

OPOMBA: V primeru izvajanja govornih nastopov na daljavo se prilagodi način ocenjevanja izvedbe (govor, stik s poslušalci, govorica telesa) in tudi točkovnik. Dijaki bodo pravočasno obveščeni o spremembi.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

• Izvedba govornih nastopov: (10 ur)

- Dijakom določimo urnik govornih nastopov. Stremimo k temu, da vse strnemo na 1 teden.
- Spodbujamo medvrstniško vrednotenje in kvalitetno povratno informacijo.

Kaj bi pohvalili v tem govornem nastopu?

Uporaba knjižnega jezika, uporaba videa, pravilna dolžina, korektna vsebina in pregleden powerpoint (Val, Tjaša, Nuša Tine)

Nastop je bil razumljiv in interesanten. Punca je razumljivo govorila in temo lepo povzela s primerno količino informacij.

Teško govor, dober stik s poslušalci, razumljiv nastop in govorjenje v knjižnem zbornem jeziku.

Imela je stik s občinstvom. Glasnost nastopa je bila ustrezna. Vsebina je bila predstavljena na zanimiv način. Predstavitev je popestrila tudi z videom. SKUPINA 1

PowerPoint je bil lepo urejen, govor je bil ravno prav hiter, knjižni jezik je bil uporabljen pri govoru. SKUPINA 5

- Tema je dobro poznata, dobra telesna govorica. Predstavitev je bila pravilne dolžine. Nik, Staš, Pablo

Nastop je razumljiv, primerne dolžine, uporabljen je bil knjižni jezik, stik s poslušalci. PPT je bil pregleden

Referat: govorni nastopi – vrstniško vrednotenje			
Po dvomesecni pripravi sledijo govorni nastopi, ki jim spoštljivo prisluhni. Vsako uro ovrednoti en govorni nastop in izpolni obrazec.			
Predmet in ura/datum	Naslov referata, ime in priimek udeleženca	Kaj lahko pohvalim? Kaj me je navdušilo?	Kaj me je v tej predstavitvi motilo? Katero izboljšavo priporočam?
Sociologija, 1. ura	Sociologija, 1. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Uvod je bil zanimiv, govorila je glasno, imela je dobro držo.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Sociologija, 2. ura	Sociologija, 2. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Sociologija, 3. ura	Sociologija, 3. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Govorila je lepo, imela je dobro držo, govorila je glasno.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Zgodovina, 1. ura	Zgodovina, 1. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Zgodovina, 2. ura	Zgodovina, 2. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Zgodovina, 3. ura	Zgodovina, 3. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Geografija, 1. ura	Geografija, 1. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Geografija, 2. ura	Geografija, 2. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.
Geografija, 3. ura	Geografija, 3. ura Kaj me je navdušilo? Aja Lisac	Dobro se je naučila govoriti, je bila glasna, uporabljal je knjižni jezik.	Govorila je prehitro, govorila je prehitro, govorila je prehitro.

SAMOVREDNOTENJE

Kaj pa lahko poveš o svojem govornem nastopu? Ovrednoti ga z ustreznim zapisom v preglednici.

Predmet	Naslov referata	Kaj mi je dobro uspelo?	Kaj bi lahko še izboljšal/a? Kako bom to storil/a?
SOC	Sociologija, 1. ura	Imela sem dobro držo, govorila sem glasno, uporabljam knjižni jezik.	Govorila sem prehitro, govorila sem prehitro, govorila sem prehitro.

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

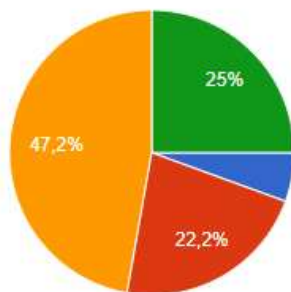
KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Zaključek: 2 uri

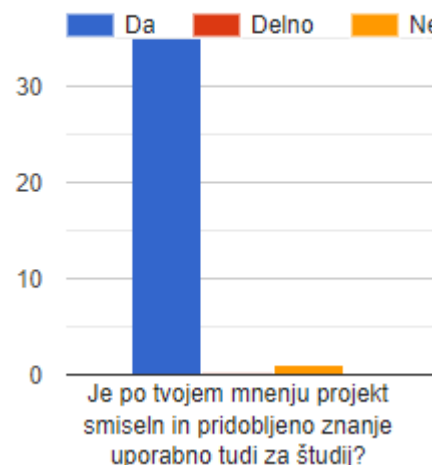
- Seznanitev dijakov z oceno govornega nastopa.
- Merilniki znanja – primerjava.
- Evalvacijski vprašalnik za dijake in učitelje.

Koliko časa si porabil za pisanje referata?

36 odgovorov

- manj kot 5 ur
- približno 10 ur
- od 10 do 15 ur
- več kot 15 ur

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Na koncu srednješolskega šolanja želimo, da so naši dijaki tudi **kritični bralci**, ki znajo:

- ❖ povezovati informacije in znanje iz različnih predmetov in besedil
- ❖ utemeljiti svoje mnenje
- ❖ iskati argumente za utemeljevanje v besedilih
- ❖ kritično uporabljati informacije pri reševanju novih problemov
- ❖ kritično uporabljati klasične in digitalne vire
- ❖ kritično uporabljati klasična in digitalna multimodalna besedila

Ali učitelji na šoli spodbujajo branje in kritično mišljenje?

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Na koncu:

**Poučevanje,
ki zapusti vtis,
ni poučevanje iz glave v glavo,
ampak iz srca v srce.**

Howard G. Hendricks

Zavod
Republike
Slovenije
za socialno

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

KAKO NAJ UČITELJ USMERJA DIJAKE, DA BODO NA KONCU SREDNJE ŠOLE POSTALI MOTIVIRANI IN KRITIČNI BRALCI?

Viri in literatura:

- Grmek, M., (2018). *Sodobni didaktični pristopi in inovativna učna okolja v luči dviga splošnih kompetenc*. Projekt OBJEM. Delovno srečanje za vodje projektnih timov. ZRSS. Neobjavljeno interno gradivo.
- Haramija, D. (ur.) (2020). *Gradniki bralne pismenosti*. Teoretična izhodišča. Maribor: Univerza v Mariboru. Pridobljeno na: [file:///C:/Users/Uporabnik1/Downloads/515-Celotna%20knjiga-1148-2-10-20201111%20\(7\).pdf](file:///C:/Users/Uporabnik1/Downloads/515-Celotna%20knjiga-1148-2-10-20201111%20(7).pdf)
- Mršnik, S. (2018). Ohranjanje razvojne naravnosti VIZ-a in uvajanje gradnikov bralne pismenosti v pouk, z namenom razvoja inovativnih učnih okolij. Projekt OBJEM. Delovno srečanje za vodje projektnih timov. ZRSS. Neobjavljeno interno gradivo.
- Mršnik, S. (2018). *Gradniki bralne pismenosti po vertikali izobraževanja*. Projekt OBJEM. Delovno srečanje za vodje projektnih timov. ZRSS. Neobjavljeno interno gradivo.
- Mršnik, S. (2020). Preizkušanje orodij in aplikacij v izobraževanju na daljavo v projektu OBJEM. Delovno srečanje za vodje projektnih timov. ZRSS. Neobjavljeno interno gradivo.
- Svetlik, K. (2019, 2022). *Merjenje splošnih kompetenc in kompetenc 21. stoletja ravni bralne pismenosti (metodologija, časovni okvir, vprašalniki)*. Projekt OBJEM. Delovno srečanje za vodje projektnih timov. ZRSS. Neobjavljeno interno gradivo.
- Stanojev, S. in Florjančič, V. (2018): *Digitalna pismenost srednješolcev*. Koper: Založba Univerze na Primorskem. Pridobljeno na: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7023-78-7.pdf>
- Tomac Stanojev, P. (2020). *Uporaba spletnih okolij v izobraževanju na daljavo v projektu OBJEM za uvajanje gradnikov BP ter pri vodenju projekta na šoli*. Projekt OBJEM. Delovno srečanje za vodje projektnih timov. ZRSS. Neobjavljeno interno gradivo.
- Učni načrt. (2008). *Slovenščina*. Gimnazija: splošna, klasična, strokovna gimnazija. Ljubljana: Ministrstvo za šport in Zavod RS za šolstvo. Elektronski dokument pridobljen na: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2017/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_slovenscina_gimn.pdf

Viri slik: lasten vir (Nina Papež)

OBJEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD